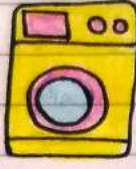

4. ÜNİTE : İYİKİ VAR

1- Teknolojik Ürünler

Teknolojik ürünler yaşamımızın bir parçasıdır ve hayatımızı kolaylaştırır. Aşağıda teknolojik ürünlerin kullanıldığı farklı alanlara örnekler verilmiştir.

Sağlık		Eğitim
*- Röntgen		*- Akıllı tahta
*- Stetoskop		*- Yazıcı
*- Mikroskop		*- Bilgisayar-tablet

Haberleşme		Ulaşım
*- Telefon		*- Metro
*- Televizyon		*- Uçak
*- Radyo		*- Otomobil

Ev aletleri		Eğlence
*- Buz dolabı		*- Oyun konsolu
*- Fırın		*- Lunapark
*- Ütü		*- Cep telefonu

👉 Farklı alanlarda kullandığımız teknolojik ürünlere sen de örnekler vermeyi unutma!

Sosyal Bilgiler

4. Sınıf

2- Geçmişten Bugüne Teknoloji

Teknoloji geçmişten günümüze kadar sürekli bir gelişme içinde olmuştur. İnsanlar teknolojiyi yaşamlarını kolaylaştırmak için kullanırlar.

☞ Daha önce olmayan bir şeyin insan çabasıyla keşfedilmesine **icat** denir.

☞ Daha önceden var olan bir şeyin insanlar tarafından geliştirilip yeniden keşfedilmesine **buluş** denir.

☞ İcat yapan kişilere **mucit** denir.

Tekerleğin icadı: Tekerlek insanlık tarihinin en önemli icatlarından birisi olarak kabul edilir. Kim tarafından, ne zaman ve nerede icat edildiği bilinmese de, **Milattan önce (MÖ) 3500 yıllarında Sümerler tarafından bir arabada kullanılmıştır.**

☞ Tekerlek sırasıyla taş, tahta ve günümüzdeki halıyla lastikten üretilmiştir. Tekerlek ulaşım ve yük taşıma araçlarında kullanılır. Tekerlek ayrıca değirmen taşı olarak un üretme aracı olarakta kullanılmıştır.

Not: Teknolojik ürünler yıllar içinde ilk icat edildikleri haline göre geliştirilmiştir.

Örnek: Elektrik olmadığı dönemlerde ütülerin içine kızgın kömür parçaları konularak ütüleme yapılırdı. Ayrıca saç kurutma makineleri elimizde taşıyamayacağımız kadar ağırdı. Elektrikli süpürgeler çok ağır ve gürültülüydü.

Sosyal Bilgiler

4. Sınıf

Unutma: Teknolojinin gelişmesinin insanlığa olumlu sonuçları olduğu gibi olumsuz durumlarda ortaya çıkmıştır. Örneğin ulaşımda kolaylık sağlayan otomobiller çoğalınca trafik sorunları artmaya başlamış, buna bağlı olarak yaralanmalar ve can kayıplarında artış olmuştur. Ayrıca fabrikaların çoğalması çevre kirliliklerini beraberinde getirmiştir.

3-Zaman İçinde Teknoloji

Ampülü kimin icat ettiğini biliyor musun? Binlerce kez başarısızlığa uğrasa da sonunda ampülü icat eden bilim adamı **Thomas Edison**'dir. Ampul icat edildiği şekliyle kalmadı. Sırasıyla **florasan**, **halojen lambalar** ve son olarak günümüzde **led lambalar** kullanılmıştır. Üstelik led lambalar TV, telefon, tablet gibi teknolojik ürünlerde de kullanılmaktadır.

*- Aşağıda bazı teknolojik icatlar ve mucitleri verilmiştir.

Telefon → Alexander Graham Bell

Radyo ve telsiz → Guglielmo Marconi

Telgraf ve Mors alfabesi → Samuel Morse

Cep Telefonu → Martin Cooper

Zeplin → Ferdinand von Zeppelin

Uçak → Wright kardeşler

Televizyon → John Logie Baird

Sosyal Bilgiler

4. Sınıf

Unutma: Daha kullandığımız birçok teknolojik ürünün bir mucidi var. Bunları internetten arayarak kolayca bulabilirsin. Sana bir öneri: Gelmiş geçmiş en önemli bilim insanlarından biri olan **Nicola Tesla**'yı araştırmayı unutma!

4- İcat Gıkaralım:

İnsanlar hayatlarını kolaylaştırmak ve ihtiyaçlarını gidermek için icatlar yapmışlardır. İcatlar insanların ihtiyaçlarının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Her icadın muhakkak bir hikayesi vardır. Örneklendirelim:

***- Cırt cırt:** George Mestral tarafından icat edilmiştir. Kırlarda dolarken üzerine yapışan pıtrak dikenlerinden esilenmiştir. Bunu pantolon ve ayakkabılarda kullanarak düğme ve ayakkabı bağcığına göre daha pratik bir birleştirme yöntemi olarak kullanmıştır.

***- Mürekkep:** Milattan önce (MÖ) 2500'li yıllarda Çinliler tarafından yazı, çizim ve süsleme yapmak amacıyla keşfedilip kullanıldı.

***- Braille alfabesi:** Louis Braille tarafından görme engelliler için geliştirilmiştir. Asansörlerde numaraların bulunduğu tuşlarda nokta halinde gördüğün kabartmalar bu alfabenin günlük hayatta kullanıldığını göstermektedir.

***- Para:** Tarihte ilk madeni parayı MÖ 7. yüzyılda eski bir Anadolu medeniyeti olan Lidyalılar kullandı.

***- Gözlük:** İlk gözlük 1280 yılında Armati tarafından icat edilmiştir.

Sosyal Bilgiler

4. Sınıf

☞ 2015 yılında kanser hastalığına karşı yaptığı çalışmalar sonucu Aziz Sancar'a Nobel Kimya Ödülü verilmiştir. Aziz Sancar çok önemli bir Türk bilim adamıdır. Belki de günün birinde kanseri tamamen bitirecek icatların onun çalışmalarının bir sonucu olacaktır.

☞ Koronavirüse karşı icat ettikleri Biontech (Pfizer) ailesi ile tanınan Prof. Dr. Uğur Şahin ve Özlem Türeci aifti de çok önemli bilim insanlarıdır. Türk kökenli bu bilim insanları bütün dünyanın virüse karşı savaşında önemli bir rol üstlendiler.

⇒ Peki senin insanlık için planların nedir? Günün birinde bilim adamı olursan bizi ne gibi icatlar bekleyecek? Gerçekten istersen bunu başarabileceğini biliyoruz. Haydi şaşırt bizi! 😊

5- Zarar Vermeden Kullanalım

Teknolojik ürünlerin faydaları kadar zararları da vardır. Hayatımızı kolaylaştıran bu teknolojik ürünleri yaşamızdan kolay kolay çıkaramayız. Bu yüzden zararların en aza indirecek tedbirler almalıyız. Örneklendirelim:

*- Cep telefonu, bilgisayar gibi ürünleri fazla kullanmak gözlerimize zarar verirken yaydıkları radyasyon da beyin hücrelerini olumsuz etkiler. Bilgisayar, telefon, tablet ve televizyonun başında fazla vakit kaybetmeyelim!

*- Teknolojik ürünleri ilk kez kullanırken kullanım kılavuzuna bakalım. Bu ürünler genellikle elektrikle çalıştıkları için kullanırken dikkatli olalım. İşlerini arımayalım, sudan uzak tutalım ve tamirlerini yetkili servislere yaptıralım.

Sosyal Bilgiler

4. Sınıf

*- Bilgisayar ve TV ekranına çok yakından ve uzun süreli bakmayalım. Bunları kullanırken sandalyede dik bir şekilde oturmalıyız. Bel, boyun ve eklem rahatsızlıkları için önlem alalım.

*- Evde aydınlanma amacıyla kullandığımız lambaların da doğru ve yanlış kullanım durumları vardır. Öncelikle kullandığımız ışık güneş ışığına yakın olmalı. Parlaklığı çok ya da az olmamalı. Işık direkt yüzümüze gelmemeli. Tavadan veya duvardan yansıtılarak bize gelen ışık en doğru olanıdır. Masa lambası kullanıyorsak ışığın yukarıdan ve sol caprazdan masaya ulaşması en doğrusudur.

*- Teknolojinin yanlış kullanıldığı durumlardan biri de acil yardım servisleridir. Bunlardan en önemlisi "112" acil çağrı merkezidir. Maalesef bazı sorumsuz kişiler bu numarayı gereksiz yere meşgul ederek diğer insanların hayatlarını riske atıyorlar. Bunun bir suç olduğunu ve cezası olacağını unutmayalım.

